

U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Pavla Simona a soudců Mgr. Víta Bičáka, JUDr. Romana Fialy, Mgr. Ing. Radovana Havelce, JUDr. Tomáše Rychlého, Ph.D., a Mgr. Jitky Zavřelové, rozhodl o návrhu **Magistrátu města Zlína**, se sídlem ve Zlíně, náměstí Míru 12, na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním a **Okresním soudem ve Vsetíně**, o návrzích na změnu příjmení nezletilých **L. S.**, , a **L. S.**, obou zastoupených opatrovníkem pro řízení městem Vsetín, se sídlem ve Vsetíně, Svárov 1080, jejichž rodiči jsou **Bc. M. J.**, a **T. S.**, ve věcech vedených u Okresního soudu ve Vsetíně pod sp. zn. 0 Nc 4709/2025 (sen. zn. 20 P a Nc 47, 48, 49, 50/2025), a u Magistrátu města Zlína pod sp. zn. MMZL 155204/2025/OOSA/KoE,

t a k t o :

- I. **Příslušný** vydat rozhodnutí ve věci návrhu na změnu příjmení nezletilých L. S., narozené XA, a L. S., narozeného XB, obou bytem ve V., O. 446, ve věcech vedených u Okresního soudu ve Vsetíně pod sp. zn. 0 Nc 4709/2025 (sen. zn. 20 P a Nc 47, 48, 49, 50/2025), a u Magistrátu města Zlína pod sp. zn. MMZL 155204/2025/OOSA/KoE, **je správní orgán.**
- II. Výrok I rozsudku Okresního soudu ve Vsetíně ze dne 8. 4. 2025, čj. 0 Nc 4709/2025-16, v části týkající se změny příjmení nezletilých, **je nicotný.**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Návrhem doručeným zvláštnímu senátu dne 4. 8. 2025 se Magistrát města Zlína (dále jen „navrhovatel“) domáhal, aby zvláštní senát zřízený podle zákona o rozhodování některých kompetenčních sporů (dále jen „zvláštní senát“) rozhodl tvrzený kompetenční spor mezi ním a Okresním soudem ve Vsetíně ve věci návrhů na změnu příjmení nezletilých L. S., narozené XA, a L. S., narozeného XB, vedeného u něj pod sp. zn. MMZL 155204/2025/OOSA/KoE a u Okresního soudu ve Vsetíně pod sp. zn. 0 Nc 4709/2025 (sen. zn. 20 P a Nc 47, 48, 49, 50/2025).

[2] Z návrhu na zahájení kompetenčního sporu a ze spisu Okresního soudu ve Vsetíně sp. zn. 0 Nc 4709/2025 vplynuly následující skutečnosti:

[3] Okresní soud ve Vsetíně rozsudkem ze dne 8. 4. 2025, čj. 0 Nc 4709/2025-16 (sen. zn. 20 P a Nc 47, 48, 49, 50/2025), schválil dohodu rodičů pro dobu před rozvodem i po rozvodu ohledně svěření nezletilých do péče matky, povinnosti otce přispívat na

výživném pro nezletilé a dále, že nezletilá L. S., narozená X, z matky Bc. M. S. J., narozené X, a otce T. S., narozeného X, ponese nadále příjmení „J.“ a nezletilý L. S., narozený X, z matky Bc. M. S. J., narozené X, a otce T. S., narozeného X, ponese nadále příjmení „J.“ (výrok I); současně zastavil řízení o úpravu styku otce s nezletilými dětmi (výrok II) a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok III).

[4] K dohodě rodičů okresní soud pouze s odkazem na § 888, § 906, § 908 a § 919 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. z.“), uvedl, že tato není v rozporu se zájmy nezletilých, proto ji ve smyslu § 906 odst. 2 o. z. schválil.

[5] Dne 4. 6. 2025 bylo za účelem zápisu do knihy narození matričnímu úřadu navrhovatele doručeno oznámení soudu o určení příjmení nezletilého dítěte a rozsudek Okresního soudu ve Vsetíně ze dne 8. 4. 2025, čj. 0 Nc 4709/2025-16 (sen. zn. 20 P a Nc 47, 48, 49, 50/2025), a dne 4. 7. 2025 požádala Bc. M. S. J. o provedení dodatečného záznamu o změně příjmení obou nezletilých do matričních knih narození a vystavení nových rodných listů.

[6] Navrhovatel v návrhu na řešení kompetenčního sporu uvedl, že ve smyslu § 860 odst. 1 a 2 o. z. bylo podle oddacího listu oběma nezletilým při narození určeno příjmení S. – S. s tím, že žena (matka nezletilých) připojuje na druhém místě příjmení předchozí, tj. S. J. Manželství rodičů nezletilých bylo rozvedeno rozsudkem Okresního soudu ve Vsetíně ze dne 7. 7. 2025, čj. 10 C 46/2025-14, který téhož dne nabyl právní moci. Matka nezletilých dne 8. 7. 2025 oznámila, že v souladu se zněním § 759 o. z. přijímá zpět své dřívější příjmení J. Navrhovatel má za to, že v případě změny příjmení nezletilých, kdy důvodem pro tuto změnu je rozvod rodičů a změna příjmení matky, jde o změnu příjmení podle § 72 zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o matrikách“), nikoli o určení příjmení dítěte dle občanského zákoníku, případně dle jiného právního ustanovení. V souladu s § 72 odst. 1 a 2 a § 74 odst. 1 a 2 zákona o matrikách je příslušným orgánem ve věci změny jména a příjmení fyzické osoby matriční úřad, v jehož správním obvodu je žadatel přihlášen k trvalému pobytu, přičemž u nezletilých dětí rozhoduje matriční úřad v místě trvalého pobytu dítěte. V posuzovaném případě by se jednalo o matriční úřad Městského úřadu ve Vsetíně. Vzhledem k uvedenému matriční úřad navrhovatele v souladu s § 64 odst. 1 písm. c) bod 1 s. ř. přerušil řízení ve věci dodatečného záznamu matriční skutečnosti do knihy narození a podal tento návrh.

[7] Při řešení vzniklého sporu o pravomoc mezi správním orgánem a soudem se zvláštní senát řídil následující úvahou:

[8] Podle § 1 odst. 2 zákona o rozhodování některých kompetenčních sporů je pozitivním kompetenčním sporem spor, ve kterém si jedna strana osobuje pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků, o níž již druhá strana vydala pravomocné rozhodnutí. V nyní řešené věci si pravomoc rozhodnout o navrhované změně příjmení nezletilých dětí osobují jak soud v občanském soudním řízení (který návrh věcně projednal a pravomocně o něm již rozhodl), tak i navrhovatel (u kterého bylo zahájeno ve stejné věci správní řízení, a to podáním matky nezletilých dětí, kterým navrhovatele žádá, aby v souladu se soudním rozsudkem byl proveden zápis změny příjmení nezletilých dětí do

jejich rodné matriky a byly jí vydány nové rodné listy s vyznačenou změnou; srov. usnesení zvláštního senátu ze dne 27. 2. 2020, čj. Konf 23/2019-18). Je tedy založen pozitivní kompetenční spor, k jehož projednání je příslušný zvláštní senát.

[9] Podle § 72 odst. 1 zákona o matrikách jméno, popřípadě jména, nebo příjmení, popřípadě více příjmení, která je fyzická osoba povinna užívat, lze změnit fyzické osobě pouze na základě její žádosti, případně žádosti jejich zákonných zástupců.

[10] Podle § 74 odst. 1 zákona o matrikách o žádosti o povolení změny jména nebo příjmení rozhoduje matriční úřad, v jehož správním obvodu je žadatel přihlášen k trvalému pobytu; u nezletilých dětí rozhoduje matriční úřad v místě trvalého pobytu dítěte.

[11] Zvláštní senát již dříve ve skutkově obdobné věci vyslovil názor, že „[z] *ustanovení § 72 odst. 1 in fine zákona o matrikách [...] vyplývá, že jméno a příjmení lze fyzické osobě změnit pouze na základě její žádosti, případně žádosti jejich zákonných zástupců. Podle ustanovení § 74 odst. 1 citovaného zákona o žádosti o povolení změny jména nebo příjmení rozhoduje matriční úřad, v jehož správním obvodu je žadatel přihlášen k trvalému pobytu; u nezletilých dětí rozhoduje matriční úřad v místě trvalého pobytu dítěte. K žádosti o povolení změny jména nebo příjmení nezletilého dítěte musí být dále přiložen písemný souhlas druhého rodiče, nebo pravomocné rozhodnutí soudu nahrazující tento souhlas (§ 76 odst. 2 citovaného zákona)*“. Platí tedy, že „rozhodování o změně jména a příjmení fyzické osoby se děje ve správním řízení, zahajovaném na návrh; opatrovnícký soud pouze v zákonem stanovených případech *nahradí souhlas rodičů nezletilého dítěte, bez něhož nemůže být návrhu na změnu jména a příjmení vyhověno*“ (viz usnesení zvláštního senátu ze dne 15. 5. 2018, čj. Konf 53/2017-12, ze dne 21. 3. 2018, čj. Konf 7/2018-11, ze dne 12. 2. 2019, čj. Konf 41/2018-25, a ze dne 27. 2. 2020, čj. Konf 23/2019-18; zvýraznění upraveno). Zvláštní senát nevidí důvod se od tohoto názoru jakkoli odchýlit.

[12] Lze tedy uzavřít, že rozhodování o návrhu na povolení změny příjmení je zákonem výslovně svěřeno správním (matričním) orgánům. Pokud o něm rozhodl soud v občanském soudním řízení, vykročil mimo svou zákonem vymezenou pravomoc.

[13] Zvláštní senát z uvedených důvodů vyslovil podle § 5 odst. 1 zákona o rozhodování některých kompetenčních sporů, že příslušný k rozhodnutí ve věci je správní orgán, jehož rozhodovací pravomoc je založena ustanovením § 74 odst. 1 zákona o matrikách (výrok I). Otázkou místní příslušnosti takového orgánu (kterou zmínil navrhovatel) se zvláštní senát nezabýval, neboť mu zákon o rozhodování některých kompetenčních sporů takovou pravomoc nezakládá.

[14] Podle § 5 odst. 2 zákona o rozhodování některých kompetenčních sporů zvláštní senát vysloví nicotnost rozhodnutí, kterým strana kompetenčního sporu vydala rozhodnutí ve věci uvedené v návrhu na zahájení kompetenčního sporu, jestliže podle rozhodnutí zvláštního senátu není vydání takového rozhodnutí v její pravomoci. Vzhledem k tomu, že pro změnu příjmení nezletilých nebyla dána pravomoc soudů v občanském soudním řízení, zvláštní senát odpovídající část výroku I rozsudku Okresního soudu ve Vsetíně ze dne 8. 4. 2025, čj. 0 Nc 4709/2025-16, prohlásil za nicotnou (výrok II tohoto usnesení).

[15] Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona o rozhodování některých kompetenčních sporů závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány i soudy.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 16. prosince 2025

JUDr. Pavel Simon
předseda zvláštního senátu